

**Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji
Urząd Miasta Krakowa**

Raport z badania ankietowego - etap konsultacji społecznych
dotyczących koncepcji zagospodarowania terenów pod
estakadami kolejowymi pomiędzy ul. Kopernika i Miodową
w Krakowie

Kraków, maj 2019 r.

Informacje wstępne

18 października 2018 r. zostały ogłoszone wyniki dwuetapowego konkursu urbanistyczno-architektonicznego „Nowe życie pomiędzy estakadami” na opracowanie koncepcji zagospodarowania nowych przestrzeni powstałych w wyniku modernizacji średnicowej linii kolejowej w Krakowie. To wydarzenie było kamieniem milowym w dyskusji nad przyszłością uwolnionej w wyniku inwestycji PKP przestrzeni oraz skutkami pojawienia się w ścisłym centrum Krakowa nowego środka transportu publicznego – kolei aglomeracyjnej z przystankiem Grzegórzki.

We wnioskach pokonkursowych, Sąd konkursowy stwierdził m. in.: (...)Przedstawione projekty, prezentują różnorodne spojrzenie na architekturę i urbanistykę, w szerokim tych słów znaczeniu i stanowią bardzo przydatny do dalszych analiz materiał merytoryczny. Istotną wartością prac jest fakt odniesienia się do skali całego miasta i możliwego jego przyszłego rozwoju, nie tylko pod kątem zadanego konkursem miejsca, ale także przyszłych rozwiązań, które zmierzają do uczynienia, z koniecznej w rozwoju infrastruktury sieci publicznego transportu szynowego, wzorca rozwiązań, które w skali urbanistycznej pozwalają integrować struktury przestrzenne miasta, a z uciążliwego systemu tworzyć przyjazną mieszkańcom architekturę tego środka zbiorowej komunikacji. Prace konkursowe są także dobrą ilustracją rozwiązań projektowych dzięki stawianemu wymogowi wobec uczestników drugiego etapu konkursu wykonania makiet w odpowiedniej skali, które będą bardzo przydatne w debatach publicznych.

W konkursie zwyciężyło holenderskie biuro projektów Ton Venhoeven c.s. Architekten B.V. Ponadto w konkursie nagrodzono i wyróżniono również autorów trzech innych koncepcji zagospodarowania tego terenu: NM architektki Zuzanna Szpocińska Warszawa, NM architektki Tomasz Marciniewicz Warszawa, Krzysztof Kamienobrodzki Warszawa, Jerzy Grochulski Warszawa, architektura krajobrazu: Grzegorz Rejniak; Miastopracownia Dominika Wilczyńska, Barbara Nawrocka, Aleksandra Gryc, Ewa Szymczyk, Dorota Włodarczyk, Iga Kołodziej, Jacek Nawrocki; Bartosz Dendura Pracownia Architektoniczna Studio4SPACE.

Konkurs koncepcyjny o studialnym charakterze pozwolił projektantom na zwizualizowanie całej różnorodności idei i pomysłów, ale także na przedstawienie najbardziej nowatorskich i oryginalnych rozwiązań. Wynik konkursu nie oznacza jednak, że miasto będzie realizować zwycięski projekt.

Inwestycja ta stawia wszystkich – mieszkańców, aktywistów, ekspertów, Miasto i PKP przed nowym wyzwaniem, jakim jest zagospodarowanie wolnych przestrzeni, które powstaną pod budowaną estakadą, ale także uwzględnieniem otoczenia wokół. Dlatego też, aby każdy mógł wyrazić swoje zdanie na temat zaproponowanych pomysłów i wizji architektów z całego świata oraz wybrać najlepsze rozwiązania zaproponowane w tych pracach, pod koniec października 2018 r. uruchomiono dla mieszkańców konsultacje społeczne. Proces konsultacyjny ostatecznie zakończył się 15 marca 2019 r.

Mieszkańcy oraz wszyscy zainteresowani mogli zapoznać się z projektami w ramach wystawy pokonkursowej prezentowanej od 18 października do 2 listopada 2018 r. w hali D1 Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie i od 20 do 29 listopada 2018 r. w Muzeum Etnograficznym w Krakowie przy ul. Krakowskiej 46. Natomiast od 3 grudnia 2018 r. do 31 maja br. wystawa jest dostępna dla wszystkich chętnych w HistoryLandzie w budynku Starego Dworca PKP przy pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3.

Zakończenie inwestycji kolejowej na Grzegórkach, realizowanej przez PKP PLK, planowane jest na koniec 2020 roku – do tego momentu teren ten będzie stanowić plac budowy. Pierwsze prace, mające na celu zagospodarowanie tego obszaru, będą mogły się rozpocząć najwcześniej w II połowie 2021 roku. W tym momencie priorytetem jest podpisanie umowy z PKP umożliwiającej Miastu dysponowanie terenem pod estakadą oraz wypracowanie, wspólnie z mieszkańcami i przedsiębiorcami, możliwości rozwiązań i działań inwestycyjnych w tym obszarze.

Te dwa nadchodzące lata będą więc czasem intensywnych rozmów i wspólnych działań na linii Miasto-PKP-Mieszkańcy. Tylko dzięki współpracy i otwarciu na dialog, możliwe będzie dookreślenie pomysłów oraz właściwe zaplanowanie i zorganizowanie procesu inwestycyjnego, zarówno w zakresie uzyskania niezbędnych pozwoleń, jak i montażu finansowego.

Informacje nt. badania ankietowego

Mieszkańcy Krakowa i wszyscy zainteresowani, w ramach konsultacji, zostali poproszeni o ocenę nagrodzonych i wyróżnionych prac konkursowych, a także wskazanie, która z czterech koncepcji powinna zostać zrealizowana i jakie elementy z pozostałych mogłyby do niej zostać dodatkowo włączone. Wszyscy zainteresowani udziałem w konsultacjach i podzieleniem się swoją opinią, mogli skorzystać ze specjalnie dedykowanej temu ankiecie, która była dostępna w wersji internetowej jak i papierowej.

Adres do kwestionariusz internetowego był dostępny na stronach:

- www.dialogspoleczny.krakow.pl
- www.rewitalizacja.krakow.pl
- www.krakow.pl

Dodatkowo mieszkańcy, osoby zainteresowane oraz organizacje udostępniały link do ankiety internetowej przeważnie na swoich stronach w ramach portalu społecznościowego Facebook. Utworzono także na ww. portalu wydarzenie pod nazwą „Nowe życie pomiędzy estakadami – konsultacje”, w ramach którego zachęcano do wzięcia udziału w ankiecie oraz wymieniano się informacjami nt. zagospodarowania terenów pod estakadami.

Natomiast wersję **papierową** ankiety można było uzyskać oraz wypełnić osobiście i złożyć w Miejskim Centrum Dialogu (ul. Bracka 10, Kraków) lub też wysłać pocztą tradycyjną na adres tej jednostki.

Konsultacje rozpoczęły się pod koniec października 2018 r. i przedłużano je dwukrotnie, by ostatecznie zakończyć proces 15 marca 2019 r.

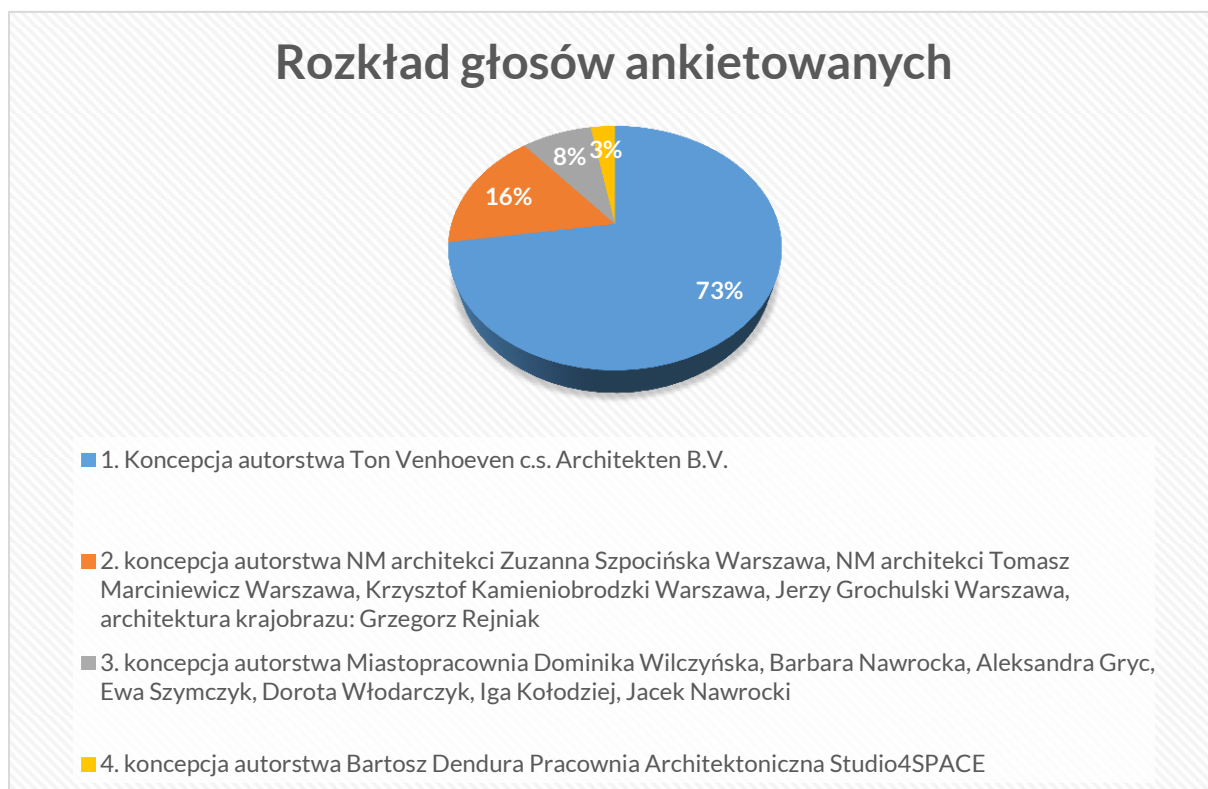
Ankieta, zarówno internetową jak i papierową, rozpoczynała część dotyczącą informacji o zgłaszających wraz z informacją administratora o przetwarzaniu danych osobowych. Część właściwa ankiety składała się z trzech pytań: jednego zamkniętego i dwóch otwartych.

W ramach badania ankietowego uzyskano w sumie 282 ankiety, w tym 224 kwestionariuszy internetowych, natomiast 58 zostało wypełnionych w formie papierowej.

Pytanie 1

W pytaniu pierwszym, które miało charakter zamknięty, respondenci zostali poproszeni o wskazanie tylko jednej z czterech propozycji koncepcji zagospodarowania terenów pod estakadami kolejowymi pomiędzy ul. Kopernika i Miodową w Krakowie, która najbardziej odpowiada oczekiwaniom ankietowanego. Odpowiedzi udzieliło na to pytanie 281 respondentów. Tylko w jednej ankiecie nie zaznaczono żadnej z czterech opcji.

Wykres 1. Rozkład głosów ankietowanych w podziale na koncepcje.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Z powyższego wykresu wynika, że zdecydowana większość respondentów wybrała koncepcję autorstwa Ton Venhoeven c.d. Architekten B.V. jako tę, która najbardziej odpowiada ich oczekiwaniom zagospodarowania terenów pod estakadą

Tab. 1. Rozkład głosów w podziale na ankietę papierową i internetową.

Numer i nazwa koncepcji	Suma wszystkich głosów	Ilość głosów w ankiecie internetowej	Ilość głosów w ankiecie papierowej
1. Koncepcja autorstwa Ton Venhoeven c.s. Architekten B.V.	204	169	35
2. koncepcja autorstwa NM architekci Zuzanna Szpocińska Warszawa, NM architekci Tomasz Marciniewicz Warszawa, Krzysztof Kamieniobrodzki Warszawa, Jerzy Grochulski Warszawa, architektura krajobrazu: Grzegorz Rejniak	46	25	21

3. koncepcja autorstwa Miastopracownia Dominika Wilczyńska, Barbara Nawrocka, Aleksandra Gryc, Ewa Szymczyk, Dorota Włodarczyk, Iga Kołodziej, Jacek Nawrocki	23	23	0
4. koncepcja autorstwa Bartosz Dendura Pracownia Architektoniczna Studio4SPACE	8	7	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

W ramach ankiety internetowej zdecydowanie zwyciężyła pierwsza koncepcja. Natomiast koncepcja druga oraz trzecia zdobyły niemal identyczną liczbę głosów. W ramach ankiety papierowej największą popularnością wśród ankietowanych cieszyły się dwie koncepcje: pierwsza i druga, z tym, że pierwsza otrzymała więcej głosów. Zaskoczeniem w ankiecie papierowej może być brak głosów dla koncepcji nr 3, która najwyraźniej nie spotkała się z uznaniem tych respondentów.

Pytanie 2

W pytaniu 2, biorący udział w badaniu zostali poproszeni o napisanie krótkiego uzasadnienia swojego wyboru. Dlatego też odpowiedzi do tego zapytania zostały opracowane podług podziału na cztery koncepcje – dla każdej osobno. W związku z tym, że było to pytanie otwarte i respondenci w ramach swojej jednej odpowiedzi wskazywali zazwyczaj więcej niż jeden argument, dlatego popierają daną koncepcję, dlatego też należy wyjaśnić, że jedna opinia nie równa się jednemu wskazaniu. W ramach jednej opinii mogło być więcej niż jedno wskazanie. Dlatego też podczas opracowywania odpowiedzi, po zapoznaniu się ze wszystkimi uzasadnieniami dla danej koncepcji, dokonano na ich podstawie kategoryzacji. Następnie, zgodnie z wyznaczonymi kategoriami, przyporządkowano odpowiedzi. Dlatego też kategorie w zależności od danej koncepcji różnią się, ponieważ odpowiedzi były bardzo zróżnicowane.

Koncepcja 1. Ton Venhoeven c.s. Architekten B.V.

Wśród wszystkich respondentów, aż 204 zdecydowało o wyborze pierwszej koncepcji. Swoją decyzję uzasadniło 199 ankietowanych, natomiast 5 osób pozostawiło puste pole. Po zapoznaniu się ze wszystkimi uzasadnieniami, skategoryzowano je i wyniki można zobaczyć w poniższej tabeli.

Tab. 2. Uzasadnienie dla wyboru Koncepcji 1 – kategorie odpowiedzi, które uzyskały najwięcej wskazań.

Kategoria odpowiedzi	Ilość wskazań
Zieleń (szeroko pojęte kwestie związane z zielenią m.in. park, zielona estakada, ...)	75
Zakrycie torów (maskowanie elementów architektonicznych, zielony tunel)	34
Nowoczesny, atrakcyjny i kompleksowy projekt	32
Projekt tworzy atrakcyjną przestrzeń dla odbiorców	31
Projekt przyczynia się do zmniejszenia uciążliwości linii kolejowej – neutralizacja hałasu	30

Projekt cechuje się innowacyjnymi i funkcjonalnym rozwiązaniami architektonicznymi	29
Projekt stanowi element nowych plant miejskich (krakowskich)	29
Realizacja projektu przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców, wykreuje przestrzeń przyjazną do życia mieszkańcom.	24
Projekt oferuje nowe ciągi pieszo-rowerowe oraz spacerowe	23
Utworzone zostaną pod estakadą punkty i lokale usługowe, gastronomiczne	20
Projekt ekologiczny, przyczyni się do walki ze smogiem	20
Projekt o funkcjach turystyczno-rekreacyjnych oferujących nowe przestrzenie wypoczynkowe	19
Nowa atrakcja turystyczna	19

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

W powyższej tabeli zostały uwzględnione kategorie, które otrzymały największą liczbę wskazań. Ponadto wyróżniono takie kategorie jak (w nawiasie podano liczbę wskazań): projekt piękny

i estetyczny (17), nowy punkt widokowy na mapie miasta (15), wizytówka miasta (w Europie i na świecie) (13), nowatorski, wizjonerski projekt (13), wpisuje się w układ urbanistyczny i przestrzenny Krakowa (12), korzystny (dla mieszkańców) zaplanowany układ urbanistyczny przyległych ulic do estakady (12), jest to najlepszy projekt (11), projekt integruje obydwie części miasta (4). Kategoria inne (12) to pojedyncze pomysły, argumenty i uzasadnienia, których nie można było zakwalifikować do żadnej z powyższych kategorii. Ponadto oprócz powyższych kategorii, wyróżniono kategorie dotyczące nie tyle uzasadnienia wyboru, co kategorie zawierające opinie czy postulaty mieszkańców, w tym sprzeciw wobec budowy parkingów, który odnotowano w 9 wypowiedziach, oraz jeden postulat o pozostawienie i zachowanie funkcji Hali Targowej.

Całkowita liczba wskazań wynosi 504.

Koncepcja 2. autorstwa NM architektki Zuzanna Szpocińska Warszawa, NM architektki Tomasz Marciniewicz Warszawa, Krzysztof Kamieniobrodzki Warszawa, Jerzy Grochulski Warszawa, architektura krajobrazu: Grzegorz Rejniak

Za wyborem drugiej koncepcji opowiedziało się 46 badanych. Natomiast uzasadnienie w ankiecie opisało 45 ankietowanych. Wyniki kategoryzacji i wskazań przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 3. Uzasadnienie dla wyboru Koncepcji nr 2 – kategorie odpowiedzi, które uzyskały najwięcej wskazań.

Kategoria odpowiedzi	Ilość wskazań
Zieleń	24

W projekcie przewidziano liczne funkcje umożliwiające kreatywne spędzanie czasu wolnego	12
Projekt przyczynia się do izolacji hałasów i drgań	10
W projekcie zaplanowano przestrzeń rekreacyjną, spacerową, wypoczynkową i sportową	8
Koncepcja jest spójna, wyważona i estetyczna	7
Projekt jest możliwy do realizacji	7
W projekcie zaprezentowano przejrzysty układ komunikacyjny dla pieszych i rowerzystów	6
Zaplanowano ograniczenie ruchu kołowego na ul. Blich	6
Nowa przestrzeń publiczna dla mieszkańców i wszystkich odbiorców	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Ponadto po trzy wskazania miały kategorie: zadaszenie ciągów pieszych i rowerowych nad estakadą, projekt nie wymaga dodatkowej nadbudowy i ingerencji oraz kategoria inne. Kategoria dotycząca miejsc przeznaczonych dla punktów usługowo handlowych i ich estetyka otrzymała dwa wskazania.

Dodatkowo, również w ramach uzasadnień do tej koncepcji pojawiły się wnioski i apele respondentów. Pierwszy dotyczył prośby o pozostawienie Hali Targowej i zachowanie funkcji targowiska. Ta kwestia pojawiła się w 13 odpowiedziach badanych. Natomiast 10 uzasadnień zawierało sprzeciw wobec ewentualnego lokowania parkingów (również tych podziemnych) pod estakadami.

Dla tej koncepcji wszystkich wskazań łącznie było 120.

Koncepcja 3. autorstwa Miastopracownia Dominika Wilczyńska, Barbara Nawrocka, Aleksandra Gryc, Ewa Szymczyk, Dorota Włodarczyk, Iga Kołodziej, Jacek Nawrocki

Trzecia koncepcja najbardziej podobała się 23 respondentom. Uzasadnienie do swojej opinii napisało 22 ankietowanych. Wyniki w poniższej tabeli prezentują się następująco.

Tab. 4. Uzasadnienie dla wyboru Koncepcji nr 3 – kategorie odpowiedzi, które uzyskały najwięcej wskazań.

Kategoria odpowiedzi	Ilość wskazań
Przyjazna koncepcja, realistyczny projekt, funkcjonalne i proste rozwiązania architektoniczne	12
Projekt jest możliwy do realizacji (bez wielkich nakładów finansowych)	9
Projekt dla mieszkańców, odpowiada na ich potrzeby	8
W projekcie zaoferowano różne możliwości kreatywnego spędzania czasu, w zależności od preferencji odbiorcy	5
Koncepcja dostępnej i przyjaznej dla wszystkich przestrzeni	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Dodatkowo w ramach uzasadnień do tej kategorii 3 osoby stwierdziły, że ten projekt jest najlepszy i najciekawszy, tylko jedno uzasadnienie dotyczyło zieleni, a dwa zaklasyfikowano do innych odpowiedzi.

Liczba wszystkich wskazań dla tej koncepcji wyniosła 44.

Koncepcja 4. autorstwa Bartosz Dendura Pracownia Architektoniczna Studio4SPACE

Projekt ten otrzymał 8 głosów i wszyscy, którzy go wybrali podzielili się w ankiecie uzasadnieniem. Kategoria mówiąca o tym, że projekt jest przemyślany, funkcjonalny i najlepszy ze wszystkich – uzyskała 4 wskazania, kategoria dotycząca możliwości realizacji projektu – otrzymała trzy wskazania. Kategoria dot. propozycji budowy parkingu podziemnego otrzymała 2 wskazania, a po jednym wskazaniu uzyskały kategorie: zachowanie kortów tenisowych oraz centrum kulturalne przedstawione w projekcie, jako nowa funkcja przestrzeni.

Liczba wszystkich wskazań to 11.

Pytanie 3

W ramach trzeciego pytania ankietowani zostali poproszeni o wskazanie elementów lub rozwiązań z pozostałych koncepcji, które według nich powinny zostać włączone do realizacji. Nie trzeba było ograniczać się do wskazania jednego elementu, można było wskazać kilka.

W związku ze znacznym zróżnicowaniem odpowiedzi, zdecydowano, że odpowiedzi, w których wskazano konkretne elementy z konkretnego projektu zostaną przedstawione osobno. Natomiast wszystkie odpowiedzi ogólne respondentów będące stwierdzeniami, bez odniesienia do elementów z konkretnych koncepcji, zostały skategoryzowane. Warto przy tym pamiętać, że jedna odpowiedź może zawierać więcej wskazań niż jedno, dlatego też jedna odpowiedź nie równa się jednemu wskazaniu.

Koncepcja 1. Ton Venhoeven c.s. Architekten B.V.

W ramach tej koncepcji, 40 ankietowanych wskazało, o jakie elementy pozostałych koncepcji projekt ma być wzbogacony (niektóre elementy powtarzały się w opiniach):

Tab. 5. Wskazania elementów z innych projektów dla Koncepcji 1.

Nazwa koncepcji	Wskazane elementy
Koncepcja 2. autorstwa NM architektki Zuzanna Szpocińska Warszawa, NM architektki Tomasz Marciniewicz Warszawa, Krzysztof Kamieniobrodzki Warszawa, Jerzy Grochulski Warszawa, architektura krajobrazu: Grzegorz Rejniak	✓ Odzyskiwanie energii, hotel dla owadów ✓ Duża ilość zieleni ✓ położenie nacisku na połączenie Grzegórzek z Kazimierzem, stworzenie licznych punktów przejścia i zagospodarowanie w ich okolicach w podobny sposób otaczającej przestrzeni w obu dzielnicach

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Miejsce Aktywności Miejskiej "Estakada" ✓ Zagospodarowanie dolnej części estakady – kino plenerowe, tajemniczy ogród, ogród wodny, targowisko ✓ Zieleń wokół estakady, pnącza ✓ Kładka dydaktyczna ✓ Muzeum Kolei ✓ Przestrzeń parkowa ✓ Połączenie Plant Dietlowskich z plantami wzdłuż Daszyńskiego zakładające stworzenie Plant Starorzecza ✓ stworzenie velostrady w części Plant Dietlowskich w kierunku Zakrzówka ✓ miejsce dla niebieskiej nyski ✓ woonerf na ul. Blich ✓ sadzawki z wodą ✓ targ ✓ miejsce na leżaki
<p>Koncepcja 3. autorstwa Miastopracownia Dominika Wilczyńska, Barbara Nawrocka, Aleksandra Gryc, Ewa Szymczyk, Dorota Włodarczyk, Iga Kołodziej, Jacek Nawrocki</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dodatkowa przestrzeń piesza nad torami; ✓ niezbędne jest zachowanie i rewitalizacja punktu identyfikującego rejon w przestrzeni miasta – placu handlowego ✓ zastosowanie jednolitych elementów ozdobnych, skwerów czy elewacji - estetyczne połączenie dzielnic projektem ✓ koncepcja przebudowy Placu targowego i ścieżek rowerowych; ✓ połączenie Koncepcji 3 z 1 – najlepiej rozwiąże problemy z zagospodarowaniem okolicy ✓ ścieżka kultury żydowskiej ✓ utworzenie ul. Morsztynowej Dolnej służącej jako dojazd do Placu Targowego
<p>Koncepcja 4. autorstwa Bartosz Dendura Pracownia Architektoniczna Studio4SPACE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ umieszczenie pod estakadami siłowni i strefy relaksu ✓ elementy proekologiczne ✓ pomysł włączenia ogólnodostępnej przestrzeni sportowej (ścianka/skatepark) ✓ Pasaż targowy ✓ Kapsuła antysmogowa

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Brak dodatkowych zabudowań w pobliżu estakady ✓ Pozostawienie Placu Targowego ✓ Budowa parkingu ✓ Nowy Plac targowy z dachem dla pieszych ✓ Zagospodarowanie przestrzeni nad oraz pod torowiskiem ✓ Droga dla rowerów na całej długości estakady
--	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Pozostałe, wolne wypowiedzi respondentów zostały skategoryzowane z zaznaczeniem, że w ramach jednej odpowiedzi może być więcej niż jedno wskazanie.

Tab. 6. Kategorie odpowiedzi, które uzyskały najwięcej wskazań.

Kategoria odpowiedzi	Ilość wskazań
Projekt jest kompleksowy, nie trzeba dodawać elementów z innych koncepcji	42
Zieleń, nowe planty	38
Infrastruktura rowerowa	15
Zachowanie targowiska i jego uporządkowanie	15

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Koncepcja 2. autorstwa NM architektki Zuzanna Szpocińska Warszawa, NM architektki Tomasz Marciniewicz Warszawa, Krzysztof Kamieniobrodzki Warszawa, Jerzy Grochulski Warszawa, architektura krajobrazu: Grzegorz Rejniak

Dla tej koncepcji, 12 respondentów wskazało elementy z pozostałych koncepcji, o które projekt powinien zostać wzbogacony.

Tab. 7. Wskazania elementów z innych projektów dla Koncepcji 2.

Nazwa koncepcji	Wskazane elementy
Koncepcja 1. Ton Venhoeven c.s. Architekten B.V.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zadaszenie estakady ✓ Ciąg pieszo-rowerowy na dachu ✓ park miejski w okolicy dworca kolejowego zintegrowany z biurami ✓ obudowanie linii kolejowej – zielenią
Koncepcja 3. autorstwa Miastopracownia Dominika Wilczyńska, Barbara Nawrocka, Aleksandra Gryc, Ewa Szymczyk, Dorota	<ul style="list-style-type: none"> ✓ przedszkole i żłobek ✓ amfiteatr

Włodarczyk, Iga Kołodziej, Jacek Nawrocki	<ul style="list-style-type: none"> ✓ hotel dla owadów ✓ miejsce dla nyski z kiełbaskami
Koncepcja 4. autorstwa Bartosz Dendura Pracownia Architektoniczna Studio4SPACE	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zagospodarowanie placu przy Hali Targowej ✓ Lewitujący plac - ciekawie łączy poziom placu z przystankami kolejowymi ✓ Osłonięcie elementów podpór estakady ✓ interesujący pomysł na organizację przestrzeni wokół przystanku ✓ nie zakłada tworzenia przy budynkach mieszkalnych punktów usługowych/ dużych punktów spotkań, które mogłyby zakłócać spokój mieszkańcom ✓ komora antysmogowa ✓ ogrody deszczowe ✓ koncepcja oświetlenia

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Pozostałe wolne wypowiedzi respondentów zostały skategoryzowane z zaznaczeniem, że w ramach jednej odpowiedzi może być więcej niż jedno wskazanie.

Tab. 8. Kategorie odpowiedzi, które uzyskały najwięcej wskazań.

Kategoria odpowiedzi	Ilość wskazań
Zieleń	6
Przestrzeń i infrastruktura rekreacyjno-wypoczynkowa	4
Infrastruktura rowerowa	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Koncepcja 3. autorstwa Miastopracownia Dominika Wilczyńska, Barbara Nawrocka, Aleksandra Gryc, Ewa Szymczyk, Dorota Włodarczyk, Iga Kołodziej, Jacek Nawrocki

Dla tej koncepcji, 6 respondentów wskazało elementy z pozostałych koncepcji, o które projekt powinien zostać wzbogacony.

Tab. 9. Wskazania elementów z innych projektów dla Koncepcji 3.

Nazwa koncepcji	Wskazane elementy
Koncepcja 1. Ton Venhoeven c.s. Architekten B.V.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ włączenie zielonych przestrzeni pod estakadami w ciąg zieleni miejskiej ✓ wygrozdzenie akustyczne i wizualne torów kolejowych ✓ zazielenienie samych estakad - pokrycie ekranów dźwiękoszczelnych pnąciami

Koncepcja 2. autorstwa NM architektki Zuzanna Szpocińska Warszawa, NM architektki Tomasz Marciniewicz Warszawa, Krzysztof Kamieniobrodzki Warszawa, Jerzy Grochulski Warszawa, architektura krajobrazu: Grzegorz Rejniak	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomysły na funkcje aktywizujące społeczność lokalną ✓ muzeum pod estakadą (ale nie muzeum Kolei)
Koncepcja 4. autorstwa Bartosz Dendura Pracownia Architektoniczna Studio4SPACE	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wysoka zieleń pochłaniająca dźwięk ✓ Ogrody deszczowe ✓ rozwiązania techniczne niwelujące hałas oraz drgania

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Z pozostałych odpowiedzi wynika, że: projekt jest kompletny i nie trzeba włączać innych elementów – 6 wskazań, w projekcie potrzeba zieleni – 4. Po dwa wskazania uzyskały kategorie dotyczące infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej oraz osłonięcia i zagospodarowania estakady kolejowej.

Koncepcja 4. autorstwa Bartosz Dendura Pracownia Architektoniczna Studio4SPACE

Dla tej koncepcji, 3 respondentów wskazało elementy z pozostałych koncepcji, o które projekt powinien zostać wzbogacony.

Tab. 10. Wskazania elementów z innych projektów dla Koncepcji 4.

Nazwa koncepcji	Wskazane elementy
Koncepcja 1. Ton Venhoeven c.s. Architekten B.V.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ park nad linią kolejową ✓ koncepcja estakady w zieleni jako nowe planty ✓ założenie przestrzeni publicznych
Koncepcja 2. autorstwa NM architektki Zuzanna Szpocińska Warszawa, NM architektki Tomasz Marciniewicz Warszawa, Krzysztof Kamieniobrodzki Warszawa, Jerzy Grochulski Warszawa, architektura krajobrazu: Grzegorz Rejniak	<ul style="list-style-type: none"> ✓ założenie przestrzeni publicznych
Koncepcja 3. autorstwa Miastopracownia Dominika Wilczyńska, Barbara Nawrocka, Aleksandra Gryc, Ewa Szymczyk, Dorota Włodarczyk, Iga Kołodziej, Jacek Nawrocki	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ogrody – mogłyby być włączone na odcinku – ul. Miodowa – ul. Podgórska. ✓ Założenie przestrzeni publicznych

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Pozostałe pojedyncze opinie dotyczyły (po dwa wskazania): zieleni, przestrzeni publicznych, ciągów pieszo-rowerowych.

Wnioski i rekomendacje

Zakończone badanie ankietowe, było kolejnym etapem konsultacji społecznych dotyczących zagospodarowania terenów pod estakadami kolejowymi pomiędzy ul. Kopernika i Miodową w Krakowie . Opinie ankietowanych po ich zsumowaniu i uszeregowaniu koncepcji wg oddanych głosów są w 100% zbieżne ze wskazaniami sądu konkursowego w zakresie kolejności nagrodzonych prac. Najwięcej głosów respondenci oddali na pierwszą koncepcję autorstwa Ton Venhoeven c.s. Architekten B.V.. Ankietowani docenili ten projekt przede wszystkim ze względu na pomysły dotyczące zieleni w obrębie estakady, ale także ze względu na nowatorskie rozwiązania architektoniczne kreujące przestrzeń przyjazną dla wszystkich odbiorców. Druga część odpowiedzi udzielonych przez respondentów, w zakresie wzbogacenia danej koncepcji elementami z innych projektów, ukazała potrzebę dopracowania w ramach przedstawionych wniosków i opinii ankietowanych. Dlatego też wychodząc naprzeciw głosom mieszkańek

i mieszkańców, planowane jest zorganizowanie warsztatów projektowania partycypacyjnego, tak by wspólnie wypracować projekt zagospodarowania terenów pod estakadami, akceptowalny przez wszystkie strony.